

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomuvälvönnän nykytilanne

Marja Ylätaalo

18.2/20.2.2025

Toimintaympäristö tilanne 17.02.2025

Luomutoimijat - Ruokavirasto Avoin tieto

Toimipaikan ELY-keskus ▾

Tuotantosuunta ▾

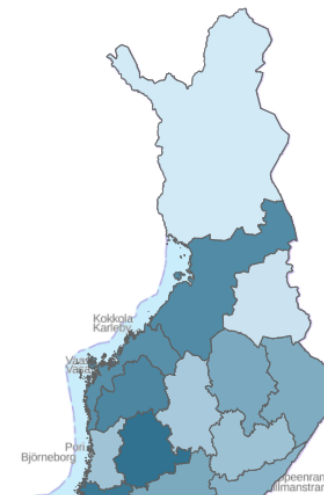
FI

SV

Luomutoimijoiden lukumäärä ELY-keskuksittain ja tuotantosuunnittain

Toimipaikan ELY-... 	Tuotantosuunta 								
	Yhteensä	Kasvintuotanto	Eläintuotanto	Jalostamattomien tuotteiden valmistus	Keruuotanto	Mehiläishoito	Elintarviketuotanto	Rehuntuotanto	Lisäaineisto, pakkaamot
Yhteensä	4 769	3 926	957	266	54	56	784	40	31
1 Uudenmaan ELY-keskus	657	366	46	20	4	1	296	4	0
2 Varsinais-Suomen ELY-keskus	494	404	91	31	7	5	76	13	4
3 Satakunnan ELY-keskus	196	161	37	9	3	1	30	5	3
4 Hämeen ELY-keskus	304	239	57	27	2	10	57	5	2
5 Pirkanmaan ELY-keskus	520	454	92	46	5	3	65	1	1
6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus	261	233	39	7	1	1	28	2	1
7 Etelä-Savon ELY-keskus	205	175	54	14	2	7	24	2	2
8 Pohjois-Savon ELY-keskus	302	258	82	15	3	1	34	2	7
9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus	290	251	84	22	11	11	34	0	2
10 Keski-Suomen ELY-keskus	175	146	51	13	1	3	27	0	2
11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	440	409	97	10	5	4	24	2	3
12 Pohjanmaan ELY-keskus	401	351	92	32	5	3	46	2	2
13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	422	381	102	13	1	6	39	2	2
14 Kainuun ELY-keskus	71	61	14	3	0	0	10	0	0
15 Lapin ELY-keskus	50	37	19	4	4	0	13	0	0

Toimijat ELY-keskuksittain

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ennakkotietoja /Preliminära uppgifter

3.7.2024

LUOMUTILAT (kpl) JA LUOMUTUOTANTOALA (ha) 2024 Ekogårdar (st) och ekoareal (ha) 2024

	Alkutuotannon luomutuolmijoita Ekoaktörer inom primärproduktion								Luomuviljelty peltoala Ekoareal								Tilakoko Gårdsstorlek			
	Yhteensä		maatila		Maatiloja		Uusia Poistuvia		Luomueläin		Uusia Poistuvia		LUOMU +SV		LUOMU				SV	
	Sammanlagt	Ej gård	Gårdar	osuus andel	Nya	Avförta	Ekodjur	Nya	Avförta	ha	m-%	%	ha	m-%	ha	m-%			ha	m-%
ELY-keskus NTM-central	kpl st	kpl st	kpl st	m-%	%	kpl st	kpl st	kpl st	m-%	kpl st	kpl st	ha	m-%	%	ha	m-%	ha	m-%	ha/tila	m-%
01 Uusimaa Nyland	375	5	370	1	13,2	7	4	47	0	0	0	28 422	4	16,0	27 123	6	1 299	-26	76,8	3
02 Varsinais-Suomi Egentliga Finland	428	14	414	-4	9,6	3	21	99	2	2	0	34 546	-2	12,0	32 788	1	1 758	-36	83,4	2
03 Satakunta Satakunda	167	2	165	-2	6,5	2	6	39	0	1	1	13 049	1	9,4	12 253	4	796	-32	79,1	3
04 Häme Tavastland	246	8	238	-2	7,5	4	8	66	3	2	0	18 542	4	9,5	17 491	5	1 051	-15	77,9	5
05 Pirkanmaa Birkaland	469	4	465	0	13,6	8	10	100	-2	1	3	29 626	0	18,0	27 884	0	1 742	1	63,7	0
06 Kaakkois-Suomi Sydöstra Finland	238	1	237	-1	10,4	1	4	43	0	0	0	21 324	0	17,6	19 928	2	1 395	-22	90,0	1
07 Etelä-Savo Södra Savolax	185	10	175	-5	9,8	4	13	61	-5	0	3	11 063	0	17,8	10 145	1	918	-9	63,2	5
08 Pohjois-Savo Norra Savolax	266	6	260	-2	8,8	3	8	86	-2	0	2	19 067	4	12,6	18 029	7	1 038	-33	73,3	6
09 Pohjois-Karjala Norra Karelen	263	15	248	-5	14,2	1	13	92	-4	1	5	21 100	3	25,7	20 256	3	843	-9	85,1	8
10 Keski-Suomi Mellersta Finland	151	2	149	0	6,4	4	4	54	0	0	0	10 870	5	12,1	9 833	9	1 037	-23	73,0	5
11 Etelä-Pohjanmaa Södra Österbotten	413	5	408	-2	8,4	2	11	100	-2	0	2	33 327	-1	12,7	31 020	0	2 307	-17	81,7	1
12 Pohjanmaa Österbotten	363	6	357	-4	10,1	2	15	99	1	1	0	23 801	1	13,0	22 665	2	1 136	-21	66,7	4
13 Pohjois-Pohjanmaa Norra Österbotten	387	3	384	-3	10,8	1	13	109	-2	0	2	38 997	4	16,6	36 506	6	2 491	-19	101,6	7
14 Kainuu Kajanaland	62	1	61	0	11,6	2	2	14	0	0	0	5 096	4	20,7	4 609	6	487	-13	83,5	4
15 Lappi Lapland	39	1	38	0	3,3	0	0	20	0	0	0	3 865	-4	9,2	3 430	16	436	-60	101,7	-4
20 Ahvenanmaa Åland	99	0	99	0	36,9	1	1	45	0	0	0	2 930	6	22,1	2 653	-2	287	254	29,7	2
Yhteensä sammanlagt 2024	4151	83	4068	-2	9,9	48	133	1074	-1	8	18	315 635	1	14,1	296 613	3	19 022	-22	77,6	3,4
Yhteensä sammanlagt 2023	4236	83	4153	-14	9,8	74	778	1084	-10	28	115	311 498	-8	13,7	287 253	-7	24 245	-23	75,0	7,2
Yhteensä sammanlagt 2022	4945	88	4857	-1	11,1	152	191	1200	0	47	45	359 400	4	15,0	307 886	6	31 573	-16	69,9	4,7
Yhteensä sammanlagt 2021	5007	96	4911	-2	11,1	151	222	1198	2	55	33	327 736	4	14,4	290 093	3	37 643	11	66,7	6,2
Yhteensä sammanlagt 2020	5113	104	5009	-1	11,0	309	339	1176	8	119	31	314 656	3	13,9	280 688	19	33 968	-31	62,8	3,2
Yhteensä sammanlagt 2019	5129	90	5039	0	10,7	88	85	1088	0	54	55	306 756	3	13,5	257 650	10	49 106	-20	60,9	3,4
Yhteensä sammanlagt 2018	5129	80	5039	10	10,6	489	80	1089	6	66	1	296 645	14	13,1	235 065	8	61 581	44	58,9	4,1
Yhteensä sammanlagt 2017	4665	78	4587	4	9,5	314	78	1024	0	86	81	259 451	8	11,4	216 693	9	42 759	4	56,6	3,8
Yhteensä sammanlagt 2016	4493	78	4415	4	8,8	253	80	1019	8	80	8	240 614	7	10,7	199 552	4	41 063	24	54,5	3,4
Yhteensä sammanlagt 2015	4328	77	4251	2	8,3	330	275	947				224 615	6	9,9	191 460	1	33 155	39	52,8	3,9

Miksi luomua valvotaan?

Kauppojen hyllyillä väärennettyä hunajaa – yli puolet ulkomaisesta hunajasta väärennettyä - Ruoka - Maaseudun Tulevaisuus

Kauppojen hyllyillä väärennettyä hunajaa – yli puolet ulkomaisesta hunajasta väärennettyä

Väärennetty hunaja voi aiheuttaa terveyshaittoja. Lisäksi se laskee hunajan hintaa, mikä puolestaan voi johtaa kotimaisen mehiläistarhauksen vähenemiseen.

➔ Jaa artikkeli

🔊 Kuuntele

Suomalainen hunaja todettiin puhtaaksi ja laadukkaaksi. Kuva: Jaana Kankaanpää

Ruoka | Elintarviketeollisuus 24.10.2024 15:01

Anniina Jokinen

Miksi, miten ja mitä valvotaan?

- Miksi?
 - Toimijoiden yhdenmukainen kohtelu ja reilu kilpailu
 - Kuluttajan luottamus luomutuotteisiin ja tuotannon valvontaan säilyy
- Miten?
 - Kaikki toimijat valvotaan fyysisellä käynnillä vähintään kerran vuodessa
 - Poikkeus ns. vähäriskiset toimijat, joille voidaan fyysisen tarkastuksen sijaan tehdä toimijan valvontahistorian perusteella ns. varmennusmenettely joka toinen vuosi
 - Tarkastuksia tehdään ympärivuotisesti
 - Toiminnan aikana tehtävä tarkastus – ei tuotantotaukojen aikana
 - Osalle toimijoista , väh. 10%, ylimääräinen valvonta
 - Osa valvontatoimista, väh. 10% tehdään ennalta ilmoittamatta -> yllätyksellisyys
 - Osalle toimijoista, väh. 5 %, otetaan näyte
- Mitä?
 - Yhteisten pelisääntöjen eli sekä EU- luomulainsäädännön että kansallisen lainsäädännön noudattamista

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tarkastusmaksut

Mistä luomutuotannon valvontamaksu koostuu?

- Perusmaksu -> peritään kerran vuodessa
- Tuntiperusteinen tarkastusmaksu -> tarkastukseen käytetty aika
- Rekisteröintimaksu
 - Koskettaa toimijaa, joka ilmoittautuu luomuvalvontaan ensimmäisen kerran
- Toimintaan liittyvät erilaiset poikkeuslupamaksut
- [Luomutuotannon valvonta - Ruokavirasto](#)

Miten laskun suuruuteen/pienuuteen voin vaikuttaa?

- Kirjaamalla asioita systemaattisesti ylös – en vain valvontaa edeltävänä iltana tai etsimällä dokumentteja tarkastuksen aikana
- Valmistautumalla tulevaan tarkastukseen
 - Varaamalla tarvittavat asiakirjat esille
 - Varmistan, mitä asiakirjoja tulee olla
 - Viljelijäkirje <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/luomu/luomumaatilat/viljelijakirjeet/>
 - Tarkastaja
- Ilmoitan hyvissä ajoin tarkastajalle, jos sovittu aikataulu ei minulle onnistukaan tai edustajani toimii joku toinen, joka tietää tilan toiminnasta

Keskustelu tarkastusmaksuista on aktiivista

- MMM:n järjesti sidosryhmätilaisuuden aiheesta 21.5.2024
- MMM pyysi sidosryhmiltä esityksiä/muutosehdotuksia tarkastusmaksujen nykytilanteeseen

Lintuinfluenssa
MMM:n toimittamat aineistot hallitusneuvotteluihin
Kirje metsien monitoroinnista 17.11.2023
Tiedotteet
Uutiset
Päätökset
Puheet
Tapahtumat
MMM:n blogit
Verkkolähteykset
Jalat maassa -podcast
Uusiutuva Suomi -sanakirja
MMM sosiaalisessa mediassa
Lausuntopyynnöt
Kuulutukset, ilmoitukset ja tiedoksiannot
Hankintailmoitukset
Tarjouspyynnöt
Hankerahoitus, määrärahat, avustukset
Tilaa tiedotteita ja uutisia
Tilaa uutiskirjeitä
Kunniamerkkien hakeminen

suomi [svenska](#)

Ruokaviraston vuoden 2025 maksuasetus lausunolle

maa- ja metsätalousministeriö
11.10.2024 10.25 [TIEDOTE](#)

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää 20.11.2024 mennessä lausuntoja Ruokaviraston maksuasetusluonnoksesta vuodelle 2025. Maa- ja metsätalousministeriön asetus Ruokaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2025 on tarkoitus antaa joulukuussa 2024 ja asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Asetuksella säädetään Ruokaviraston suoritteiden maksullisuudesta sekä julkisoikeudellisista

suoritteista perittävistä maksuista.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on vuoden 2022 tilintarkastuksen yhteydessä sekä oikeuskanslerinvirasto ratkaisussaan 28.9.2023 kiinnittänyt huomiota Ruokaviraston suoritteiden omakustannusarvon alittavaan hinnoitteluun. Valtion maksuperustelain mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo).

Oikeuskansleri on edellä mainitussa ratkaisussaan pitänyt tärkeänä, että maa- ja metsätalousministeriö ryhtyy toimiin maksuasetuksen muuttamiseksi maksuperustelain mukaiseksi mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2024 alussa voimaan tulevan uuden maksuasetuksen yhteydessä.

Ministeriö on ryhtynyt toimiin kustannusvastaavuuden parantamiseksi jo vuoden 2024 maksuasetuksessa, jossa pääosa suoritteista oli hinnoiteltu omakustannusarvoa vastaavasti. Vuoden 2025 asetuksen maksutasolla lisää suoritteita saavuttaa omakustannusarvon mukaisessa hinnoittelussa. Alkutuottajia koskevia maksuperustelain 6 §:n 3 momentin perusteella omakustannusarvosta poikkeavien rekisteröintimaksujen korotuksia jatketaan siten, että vuonna 2025 saadaan kurotuksi puolet aikaisempien vuosien alijäämästä ja loppuosa on tarkoitus kattaa vuosien 2026 ja 2027 korotuksin.

Asetuksella säädetään myös niistä maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista, joista Ruokavirasto tekee päätöksen, kuten lihantarkastus sekä teurastamojen ja riistan käsittelylaitosten sekä niiden yhteydessä olevien hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen valvonta ja eläintautien laboratoriotutkimukset. Maksulliset julkisoikeudelliset päätökset, todistukset ja suoritteet, joista peritään kiinteähintaiset tai ajankäyttöön perustuvat maksut, ovat asetuksen liitteessä.

Ruokaviraston maksullisen julkisoikeudellisen toiminnan tuotoista suurimmat liittyvät lihantarkastuksen, nautaeläinten rekisteröinnin, luomuvälvönnön ja kansallisen vierasainevalvönnön tuloihin. Lisäksi Ruokavirastolla on liiketaloudellisen toiminnan tuottoja.

Asetusluonnoksessa ehdotettavien muutosten tuloja lisäävän vaikutuksen arvioidaan olevan 0,7 miljoonaa euroa vuonna 2025. Ruokaviraston maksullisen toiminnan tuloilla katetaan noin 27 prosenttia viraston menoista sekä

Vuonna 2025 maksuasetus

- Kaikilla toimijoilla sama perusmaksu -> 220 euroa
- [Maa- ja metsätalousministeriön asetus... 820/2024 - Sädökset alkuperäisinä - FINLEX[®]](#)
- [luomuvalvonnan_maksut_ohje_2025_fi.pdf](#)

Mitä erityisesti toimijan tulisi huomioida?

- Olen ajan tasalla noudatettavasta lainsäädännöstä
 - [Luomulainsäädäntö - Maa- ja metsätalousministeriö \(mmm.fi\)](#)
 - [Luomun lomakkeet ja ohjeet – Ruokavirasto](#)
- Tiedän, mitä lainsäädännön noudattaminen omalla tilallani/yrityksessäni tarkoittaa
 - [Luomutuotannon valvonta - Ruokavirasto](#)
- Teen asiat käytännössä niin kuin kuvaan ne [luomusuunnitelmaani](#)
- Selvitän ja varmistan asioita tarvittaessa etukäteen ELY-keskuksesta, Ruokavirastosta, maaseutuviranomaiselta, neuvojalta
- Tiedän, että tilallani vieraillaan vähintään kerran vuodessa
- Tiedän, että valvonta on maksullista

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Miten pääsen mukaan luomuun?

Jos olet alkutuotannon toimija

- Ole yhteydessä oman alueesi ELY-keskukseen
- [Viljelijäkirje 1/2024-Ruokavirasto - Ruokavirasto](#)

ELY-keskusten ja niiden luomuvälvonta-asiantuntijoiden yhteystietoja

ELY-keskus	Yhteissähköposti	Osoite	Yhteyshenkilö	Puhelin
Uusimaa	uudely.luomu@ely-keskus.fi	PL 36, 00521 Helsinki	Riikka Kettunen 1.1.-31.7.2024 puhelinvaihte Tobias Bruce 1.8.2024 alkaen	0295 021 295 02950 21000 02950 21143
Varsinais-Suomi	luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi	PL 236, 20101 Turku	Ella Strang Kitty Enberg	02950 22667 02950 22555
Satakunta		PL 266, 28101 Pori	Mirella Levomäki Teija Rinne	02950 22063 02950 22075
Häme	luomu.hame@ely-keskus.fi	PL 29, 15141 Lahti	Annemari Sillanpää Emilia Kavuncu	02950 25047 02950 25167
Pirkanmaa	ymparistosopimukset.pirkanmaa@ely-keskus.fi	PL 297, 33101 Tampere	Marika Arrajoki-Alanen Minna-Liisa Leppämäki	02950 36040 02950 36134
Kaakkois-Suomi	luomu.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi	PL 1041, 45101 Kouvola	Jaana Saukko Nina Aapro	02950 29012 0295029319
Etelä-Savo	luomu.ymparistosopimus.etela-savo@ely-keskus.fi	PL 164, 50101 Mikkeli	Anne Manninen	02950 24262
Pohjois-Savo	luomu.pohjois-savo@ely-keskus.fi	PL 2000, 70101 Kuopio	Anni Markkanen Saara Markkanen	02950 16605 02950 26076
Pohjois-Karjala		PL 69, 80101 Joensuu	Merja Ignatius Taru Hjalmarsson	02950 26054 02950 26071
Keski-Suomi	luomu.keski-suomi@ely-keskus.fi	PL 250, 40101 Jyväskylä	Kari Alatalo Aki Yli-Mannila	02950 24148 02950 24281
Etelä-Pohjanmaa	luomu.e-p@ely-keskus.fi	PL 156, 60101 Seinäjoki	Tuomo Saarinen Essi Kilii Anu Köykkä	02950 27339 02950 27648 02950 27580
Pohjanmaa, Vaasa		PL 131, 65101 Vaasa	Tomas Råfså Jan Flemming	02950 28609 02950 28548
Pohjanmaa, Kokkola		PL 240, 67101 Kokkola	Lars Björkgård	02950 28540
Pohjois-Pohjanmaa	luomu.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi	PL 86, 90101 Oulu	Johanna Honkanen Anna-Leena Vierimaa	02950 38058 02950 38073
Kainuu	luomu.kainuu@ely-keskus.fi	PL 115, 87101 Kajaani	Katie Halonen	02950 23583
Lappi	valvonta.lappi@ely-keskus.fi	PL 8060, 96201 Rovaniemi	Juha Harri	0295 037 326

Jos alat valmistaa jalostettuja luomuelintarvikkeita

- Ole yhteydessä Ruokavirastoon luomuelintarvike@ruokavirasto.fi
- [Näin liityt luomuelintarvikevalvontaan - Ruokavirasto](#)

Luomuelintarvikevalvontaan liittyminen

Katso [Näin saimme tuotteellemme luomutunnuksen -piirrosvideosta](#), miten sinun pitää toimia.

1. Tutustu [luomuelintarvikeoppaaseen](#) ja [yhteiset ehdot](#)
2. Laadi kattava [luomusuunnitelma](#), johon ohjeet löytyvät [täältä](#)
3. Lähetä luomusuunnitelma, [ilmoittautumislomake](#) ja [liitelomake elintarvikkeet](#) sekä kaupparekisteriote (enintään 3 kk vanha) osoitteeseen kirjaamo@ruokavirasto.fi
4. Luomuvalvonta käsittelee hakemuksen – käsittelyaika yleensä noin yksi kuukausi
5. Tarvittaessa luomuvalvonta pyytää sinua täydentämään hakemusta ja/tai luomusuunnitelmaa
6. Luomutarkastaja ottaa sinuun yhteyttä sopiaukseen ensimmäisen luomutarkastuksen ajankohdan
7. Ensimmäisellä tarkastuksella käydään läpi luomusuunnitelma ja yrityksen luomutoiminnot
8. Mikäli luomusuunnitelmassa on puutteita, korjaa/täydennä luomusuunnitelmaa kahden viikon kuluessa ja lähetä osoitteeseen kirjaamo@ruokavirasto.fi
9. Luomuvalvonta käy läpi tarkastuskertomuksen ja lähettää ilmoituksen luomuvalvontaan hyväksymisestä sekä luomusertifikaatin sähköpostitse
10. Toimija saa aloittaa luomutuotteiden markkinoinnin ja myynnin saatuaan luomusertifikaatin
11. Luomuvalvonta on maksullista. Maksu koostuu seuraavista osista:
 - toimijan rekisteröintimaksu
 - valvonnan perusmaksu
 - luomutarkastuksen tuntihinta
12. Luomutarkastus tehdään jatkossa joka vuosi.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

